

Sygn. akt IX Ca 1086/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Grzybek (spr.)
Sędziowie:	SO Jacek Barczewski SO Agnieszka Żegarska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Najdrowska

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy O.

przeciwko P. Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 21 czerwca 2017 r., sygn. akt I C 303/17,

I. zmienia zaskarżony w punkcie I i III wyrok w ten sposób, że powództwo oddala i zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 4.800 zł (cztery tysiące osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1.218 zł (jeden tysiąc dwieście osiemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jacek Barczewski Beata Grzybek Agnieszka Żegarska

Sygn. akt IX Ca 1086/17

UZASADNIENIE

Powódka Gmina O. – Zakład (...) w O. wniosła o zasądzenie na jej rzecz solidarnie od pozwanych P. Ł. i A. Ł. kwoty 23.027,87 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 13 października 2016r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu podała, że pozwani zajmują lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w O. bez tytułu prawnego, albowiem wyrokiem z dnia 13 listopada 2007r. Sąd Rejonowy w Olsztynie orzekł wobec pozwanej eksmisję z przedmiotowego lokalu. Jednocześnie przyznano jej prawo do lokalu socjalnego. Pismem z dnia 30 czerwca 2009r. powódka poinformowała pozwaną A. Ł. o przejęciu w administrowanie niniejszego lokalu i o obowiązku pozwanych uiszczenia

odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu. Pomimo wielokrotnych wezwań za zapłaty, kierowanych do pozwanych w celu uregulowania zaległości z tego tytułu, wezwania pozostały bezskuteczne. Powódka wskazała, iż przedmiotowym pozwem dochodzi zaległości pozwanych w płatności za korzystanie z mieszkania za okres od 1 czerwca 2013r. do 31 sierpnia 2016r. Jednocześnie podała, że na dzień 31 sierpnia 2016r. zadłużenie wynosiło 23.027,87 zł, w tym 20.572,59 zł roszczenia głównego i odsetki 2.455,28 zł. .

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 17 listopada 2016 r., w sprawie I Nc 1444/16, nakazano pozwany, aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacili solidarnie powódce powyższą kwotę z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu albo w tym terminie wnieśli sprzeciw.

Pozwany P. Ł. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że związek małżeński z A. Ł. wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 kwietnia 2014r. został rozwiązany przez rozwód. Pozwany wskazał również, iż w czasie trwania małżeństwa nie mieszkał w przedmiotowym lokalu, ponieważ od 2007r. do 2014r. pracował w Holandii, zaś jego pobyty w Polsce miały jedynie charakter okazjonalny. Po powrocie z Holandii mieszkał natomiast w miejscowości T.. Ponadto pozwany podniósł zarzut przedawnienia, wskazując, iż przedawnieniu uległy roszczenia dochodzone przez powódkę przed październikiem 2013r.

Pismem z dnia 3 marca 2017r. powódka zmodyfikowała żądanie pozwu i ograniczyła żądanie do należności za okres od października 2013r. do listopada 2014r., tj. do kwoty 7.250,02 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powódka wskazała, iż na dochodzoną kwotę składają się należności z tytułu odszkodowania – 6.012,92 zł za okres nieprzedawniony 3 lata przed wniesienia pozwu do wymeldowania się pozwanego z przedmiotowego lokalu w listopadzie 2014r. i odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie odszkodowania – 1.237 zł.

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanego P. Ł. na rzecz powoda Gminy O. – Zakładu (...) w O. kwotę 6.012,92 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie oddalił powództwo. Zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.992,65 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne. Matka pozwanej – Z. W. – była członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O..

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2005r. w sprawie o sygn. I Ns 186/05 Sad Rejonowy w Olsztynie stwierdził, że spadek po wymienionej nabyła w całości pozwana A. Ł. (wówczas W.).

W dniu 30 grudnia 2005r. pozwana zawarła ze spółdzielnią umowę o ustanowieniu spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w O. przy ul. (...).

Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 6 lutego 2007r. nr (...) pozwana została wykluczona z grona członków spółdzielni za uporczywe uchylanie się od wykonywania istotnych zobowiązań wobec spółdzielni poprzez zaleganie z zapłatą należności za używanie lokalu za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Wskazana Uchwała utrzymana została w mocy Uchwałą nr (...)XLI Zebrania Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. z dnia 27 kwietnia 2007r.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2007r. w sprawie o sygn. I C 608/07 Sąd Rejonowy w Olsztynie nakazał pozwanej A. Ł. (wówczas W.), aby opuściła i opróżniła lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w O. i wydała go Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O.. Jednocześnie ustalono, że pozwanej przysługuje prawo do otrzymania lokalu socjalnego.

W dniu 24 czerwca 2009r. Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w O. zawarła z Gminą O. umowę nr (...), na mocy której Gmina zobowiązała się zapłacić na rzecz spółdzielni odszkodowanie, w wysokości opłat za korzystanie z lokali

wymienionych w załączniku nr 1 do umowy (w tym lokalu zajmowanego przez pozwanych), za niedostarczenie lokali socjalnych osobom uprawnionym do nich z mocy prawomocnego wyroku eksmisyjnego.

Związek małżeński pozwani zawarli w dniu 1 sierpnia 2009r. Wówczas pozwany P. Ł. zamieszkał wraz z żoną pod adresem O., ul. (...).

Z małżeństwa pozwanych w dniu (...) urodziła się ich córka M. Ł..

Pozwani uchylali się od uiszczania opłat z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Pismem z dnia 30 czerwca 2009r. powódka poinformowała pozwaną A. Ł. o przejęciu w administrowanie niniejszego lokalu i o obowiązku pozwanych uiszczania odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu. Pomimo wielokrotnych wezwań do zapłaty, kierowanych do pozwanej w celu uregulowania zaległości z tego tytułu, wezwania pozostały bezskuteczne.

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. VI RC 31/14 Sąd Okręgowy w Olsztynie rozwiązał przez rozwód małżeństwo pozwanych P. Ł. i A. Ł..

W okresie od 2007r. do 2014r. pozwany pracował w Holandii. Do Polski przyjeżdżał na urlopy i święta. Od czasu zawarcia małżeństwa podczas przyjazdów do Polski pozwany przebywał w przedmiotowym lokalu wraz z żoną i córką. W lokalu przy ul. (...) w O. pozwany przechowywał swe rzeczy osobiste oraz wspólne rzecz dorobkowe małżeńskie w postaci mebli i wyposażenia. W lokalu mieszkało wspólne dziecko pozwanych.

W chwili ponownego wyjazdu do Holandii w styczniu 2013r. pozwany zamierzał powrócić do przedmiotowego lokalu.

Pozwany w dniu 27 listopada 2014r. wymeldował się z lokalu przy ul. (...) w O.. Pozostawił tam jednak wszystkie meble oraz rzeczy osobiste. Od dnia 26 stycznia 2015r. pozwany zameldowany jest pod adresem (...), (...)-(...) K., gdzie mieszka z aktualną partnerką.

Zaległości wobec powódki z tytułu bezumownego korzystania z przedmiotowego lokalu za okres od dnia 12 października 2013r. do listopada 2014r. wynoszą 6.012,92 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego w okresie, za jaki powódka żąda odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania z lokalu położonego przy ul. (...) w O., tj. października 2013r. do listopada 2014r., pozwany w nim zamieszkiwał. Wprawdzie podejmował czasowo prace zarobkowe za granicą kraju (w Holandii), jednakże podczas przyjazdów do Polski pozwany przebywał w przedmiotowym lokalu wraz z żoną i córką. W mieszkaniu znajdowały się meble stanowiące własność pozwanego, a także jego liczne rzeczy osobiste, z których swobodnie korzystał w czasie pobytu w mieszkaniu. Choć pozwany nie przebywał faktycznie w przedmiotowym lokalu stale, to lokal ten stanowił jego centrum życiowe. Mając powyższe na uwadze żądanie pozwu Sąd Rejonowy uznał, za słuszne co do zasady, jednakże nie w pełnej wysokości dochodzonej pozwem. Biorąc pod uwagę trzyletni termin przedawnienia, fakt podniesienia zarzutu przedawnienia oraz fakt, że pozew wniesiono w dniu 13 października 2016 r. przyjąć należało, iż do przedawnienia co roszczenia sprzed 12 października 2013 r. Dodatkowo, zdaniem Sądu ponieważ pozwany wymeldował się z lokalu w dniu 27 listopada 2014 r. roszczenie sprzed tego okresu nie było zasadne. W ocenie Sądu powódce należna jest zatem od pozwanego wyłącznie zaległość podstawowa z tytułu nieuregulowanego odszkodowania za okres od października 2013r. do listopada 2014r., która wyniosła 6.012,92 zł. Ponadto powódce od zasądzonego roszczenia, na podstawie art. 481 k.c., należne były odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 14 stycznia 2017r., tj. po upływie 14 dni od doręczenia pozwanemu nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją pozwany co do punktu I i III zarzucając:

1. pominięcie istotnych dowodów oraz zarzutów pozwanego w stopniu uzasadniającym twierdzenie, że Sąd nie rozpoznał istoty sprawy, a to wskutek całkowitego pominięcia treści umowy strony powodowej ze Spółdzielnią Mieszkaniową (...) oraz nie rozpoznania zarzutu braku legitymacji procesowej czynnej powódki,

2. błąd w ustaleniach faktycznych Sądu polegający na przyjęciu, że pozwany w okresie objętym żądaniem przebywał w lokalu mieszkalnym położonym w O. przy ulicy (...) przy jednoczesnym ustaleniu, że w okresie od 2007 r. do 2014 r. pozwany pracował w Holandii a do kraju przyjeżdżał na urlopy i święta.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w stosunku do pozwanego P. Ł. ewentualnie wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie od strony powodowej na rzecz skarżącego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Na wstępie należy wskazać, iż związanie Sądu odwoławczego ustaloną przez Sąd I instancji podstawą faktyczną rozstrzygnięcia nie oznacza, że Sąd II instancji jako Sąd merytoryczny nie może przyjąć własnej, odmiennej od ustalonej przez Sąd I instancji podstawy faktycznej. Dzieje się tak dlatego, że na Sądzie II instancji ciąży obowiązek dokonania ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia sądu odwoławczego, który istnieje niezależnie od tego, czy wnoszący apelację podniósł zarzut dokonania wadliwych ustaleń faktycznych czy nie (uchwała Sądu Najwyższego z 23 marca 1999 r., III CZP 59/98). W konsekwencji możliwość dokonania przez Sąd II instancji własnych ustaleń faktycznych, które będą odmienne od ustaleń Sądu I instancji, umożliwia temu sądowi ustalenie nowej podstawy prawnej wyroku, a w konsekwencji orzeczenie o zasadności roszczenia zgłoszonego w pozwie.

W aktach niniejszej sprawy znajduje się dokument, który został zaliczony przez Sąd Rejonowy w poczet materiału dowodowego będącego podstawą faktyczną niniejszej sprawy, a którego treść wskazuje, że powódka nie posiada legitymacji czynnej do dochodzenia odszkodowania z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu położonego przy ul. (...) w O..

Dokumentem tym jest umowa z dnia 24 czerwca 2009 r. zawarta między powódką a Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w O., na mocy której powódka nabyła od Spółdzielni wierzycelności obejmujące lokale wymienione w załączniku nr I do umowy. Wprawdzie załącznik ten nie znajduje się w aktach sprawy, ale treść przedmiotowej umowy wskazuje, że przelew wierzycelności dotyczy tych lokatorów, którym w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu sąd przyznał uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego.

Powódka nie wykazała by pozwany P. Ł. był osobą, co do której orzeczono prawomocnym wyrokiem nakaz opróżnienia lokalu i by pozwanemu przyznano w związku z tym uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego. Przedstawiony przez powódkę wyrok dotyczył wyłącznie pozwanej A. Ł.. Tym samym należało stwierdzić, iż powódka nie wykazała uprawnienia do dochodzenia roszczeń z tytułu bezumownego korzystania z lokalu od pozwanego P. Ł..

Rezultatem ustalenia powyższej okoliczności oraz jej wpływu na zasadność dochodzonego roszczenia jest stwierdzenie, że okoliczność korzystania przez pozwanego z przedmiotowego lokalu w okresie wskazanym przez stronę powodową pozostaje prawnie obojętne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W konsekwencji należało zaskarżony wyrok zmienić oddalając powództwo odnośnie do pozwanego P. Ł..

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach procesu za obie instancje orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. uwzględniając, że powódka przegrała sprawę i w związku z tym obowiązana jest do zwrotu na żądanie pozwanego kosztów niezbędnych do celowej obrony, na które składały się koszty wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika reprezentującego pozwanego w obu instancjach, opłatę od apelacji oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa.

Jacek Barczewski Beata Grzybek Agnieszka Żegarska